

Tjänsteskrivelse - Investering - Byggnader för mottagning, dagsjukvård och helikopterflygplats (Hus 60, 01) Gävle sjukhus

Förslag till beslut

Fastighets-, teknik- och miljöutskottet föreslår regionfullmäktige besluta följande

1. Medge en lokalinvestering på 531 000 tkr avseende tillbyggnad av tillbyggnad av hus 60 (entréhuset), Gävle sjukhus, med sex våningsplan samt helikopterflygplats.
2. Investeringen finansieras inom ramen för tillkommande investeringar Framtidsbygget, Gävle sjukhus, hus 60, fördelat på åren 2023-2026.
3. Uppdra åt regiondirektören att enligt i detta dokument angiven tidplan genomföra investeringen.

Sammanfattning

Framtidsbygget är samlingsnamnet för en mängd stora om- och nybyggnationer av sjukhusen i Hudiksvall och Gävle. Det är en omfattande modernisering av sjukhusen som planeras, som omfattar cirka 120 000 kvadratmeter och som utgör en byggnadsinvestering på miljardbelopp.

På Gävle sjukhus planeras bland annat en påbyggnad av hus 60 (huvudentréhuset) med flera våningsplan och en helikopterflygplats på taket, en om- och tillbyggnad av hus 29, där akuten, MAVA och förlossningen ligger idag, samt en helt ny vårdbyggnad (hus 62) på ett centralt läge på södra sjukhusområdet. Sist byggs hus 01 (höghuset) om till nya moderna vårdlokaler.

Detta ärende avser påbyggnationen av hus 60, inklusive helikopterflygplats. Påbyggnaden innebär att hälso- och sjukvården ges nya lokalytor för mottagningar och dagsjukvård, med förutsättningar för långsiktigt hållbar lokalanvändning över tid. Lokalerna får förbättrade samband och flöden till och från sjukhusets centrala delar, som främjar patientens behov och verksamhetens resursfördelning. Lokalinvesteringen uppgår till 531 000 tkr för aktuella åtgärder.

Ärendet

Framtidsbygget är samlingsnamnet för en mängd stora om- och nybyggnationer av sjukhusen i Hudiksvall och Gävle. Det är en omfattande modernisering av sjukhusen som planeras, som omfattar cirka 120 000 kvadratmeter och som utgör en byggnadsinvestering på miljardbelopp.

Syftet med ombyggnationerna är att säkerställa att patienter även i framtiden ska få en säker och trygg vård av högsta kvalitet. De nya lokalerna ger en högre flexibilitet och de är bättre anpassade till modern sjukvård och framtida teknikutveckling. Framtidsbygget avser om-, och tillbyggnation av de två akutsjukhusen i Gävle och Hudiksvall, inklusive helt nya vårdbyggnader på båda orterna.

På Gävle sjukhus planeras en tillbyggnad av hus 60 (huvudentréhuset) med flera våningsplan och en helikopterflygplats på taket, en om- och tillbyggnad av hus 29, där akuten, MAVA och förlossningen ligger idag, samt en helt ny vårdbyggnad (hus 62) på ett centralt läge på södra sjukhusområdet. Sist byggs hus 01 (höghuset) om till nya moderna vårdlokaler.

Hälso- och sjukvårdens behov

Framtidsbygget syftar till att leverera moderna, hållbara och kostnadseffektiva vårdlokaler som stödjer de bärande principerna för god och säker vård, attraktiv arbetsplats, optimerad logistik samt verksamhetsutveckling. Påbyggnaden av hus 60 innebär att hälso- och sjukvården ges nya lokalytor för mottagningar och dagsjukvård, med förutsättningar för långsiktigt hållbar lokalanvändning över tid.

Enligt underlag och beslut från 2019, Hälso- och sjukvårdsdirektörens beslut gällande mottagning och dagsjukvård i Gävle Hudiksvall – Framtidsbygget, beskrivs att behov av mottagningsrum och dagvårdsplatser år 2030 drivs av två faktorer: prognostiserat vårdbehov och potential för ökad besökskapacitet. Det måste finnas tillräckligt med rum och platser för att möta det prognostiserade vårdbehovet, men om rum och platser nyttjas effektivare behöver inte kapaciteten utökas i samma utsträckning som produktionen.

De nya våningarnas planlösningar ska passa för öppenvård med generella mottagningar och dagsjukvårdsavdelningar. Bygganden är på grund av den begränsade ytan ej lämplig för slutenvård. Principiellt innebär lokalerna får förbättrade samband och flöden till och från sjukhusets centrala delar, som främjar patientens behov och verksamhetens resursfördelning.

Projektet har tillsammans med verksamheten format typvårdsplan baserat på PTS (Program för Teknisk Standard). PTS är ett webbaserat system som utvecklas kontinuerligt i samarbete mellan anslutna regioner, vården och forskare, och som syftar till att underlätta planering, projektering och byggnation av lokaler för hälso- och sjukvård i Sverige.

Därutöver har särskilda förutsättningar utretts i syfte att placera en helikopterflygplats på taket hus 60, som ska ersätta nuvarande helikopterflygplats som är belägen på mark (norra sjukhusområdet). Genom att flytta helikopterflygplatsen till taket förbättras patientsäkerheten avsevärt eftersom ingen ytterligare omlastning av patienten krävs, jämfört med nuläget. Patienten kommer snabbare in i det akuta flödet, vilket kan ha en avgörande betydelse för fortsatt vård. Den nya helikopterflygplatsen innebär också att ambulanspersonal frigörs från uppgiften att transportera patienten från helikopterflygplats på mark och vidare till akutmottagningen.

Förutsättningar inför genomförande

Hus 60 uppfördes år 2004 och byggdes med förutsättningen att det i framtiden skulle kunna byggas på med ytterligare våningar samt en helikopterflygplats. Under program- och systemskedet har dessa förutsättningar uppdaterats med rådande byggnadsregler, vilket innebär att byggnaden stärks upp och stabiliseras med anslutningar till angränsande byggnad, samt att hela byggnaden förses med sprinkler, ett tekniskt brandsläckningssystem.

Påbyggnaden av hus 60 är en förutsättning för att klara av de kommande etapperna av Framtidsbygget där de äldsta delarna på sjukhusområdet planerar att rivas. För att ge plats till den nya vårdbyggnaden rivs det gamla sjukhuset (som kallas 100-årshuset) och tillhörande flyglar, som ligger till vänster om huvudentrén (hus 60). För att verksamheten ska kunna fortsätta oaktat byggnationerna byggs en evakueringsbyggnad norr om hus 31 (separat beslut, fattat av regionfullmäktige 2021-11-23).

Kostnader och finansiering

Investeringen beräknas uppgå till 531 000 tkr. Inklusivt en investeringsutgift om 5 258 tkr (motsvarande 1 procent) för konstnärlig miljögestaltning.

Investeringen finansieras inom ramen för Tillkommande investering Framtidsbygget, Gävle sjukhus, fördelat per objekt (H60 och H01) och år (2023-2026).

Beräkningen av investeringsutgiften baseras på de vid beräkningstidpunkten kända förutsättningarna. Läget i omvärlden förändras snabbt och energi- och materialpriser har stigit kraftigt. Projektet har utifrån succesivkalkyl analyserat och genomfört antagande för indexutvecklingen under projektperioden som inkluderas med 34 000 tkr i investeringskostnaden mätt från november 2022 när kalkyl upprättades. Investeringen bedöms, oaktat prisnivå och osäkerhetsfaktorer i beräkningar, som nödvändig att genomföra för att kunna fullfölja utbyggnaden av Gävle sjukhus. De bedömda investeringsbehoven kvarstår, trots rådande marknadsläge.

Utöver ovanstående investeringar kan inventarier tillkomma, vilket beslutas i särskild ordning. Erfarenhetsvärden ger en uppskattning om cirka 30 % tillkommande kostnader.

Konstnärlig miljögestaltning

Enligt beslut i Landstingsfullmäktige 2011/698 är inriktningen att 1 % av den totala byggkostnaden vid om-, till- och nybyggnation ska avsättas för konstnärlig miljögestaltning. Syftet är att skapa en stimulerande och humanistisk miljö för patienter, deltagare, personal och andra brukare.

Lokalerna i projektet Hus 60 bedöms nyttjas och besökas i mycket stor utsträckning av personal och brukare varför 1 % föreslås avsättas till konstnärlig medverkan. För arbetet med konstnärlig miljögestaltning ansvarar avdelningen Kultur Gävleborg i samarbete med verksamhet och projektledning.

Ekonomi

De årliga avskrivningarna till följd av investeringen i nya byggnader har en genomsnittlig avskrivningstid uppgående till 30 år och uppgår år 1-10 till 17 600 tkr för att sedan sjunka succesivt.

Till följd av investeringarna så tillkommer internränta som påverkar internhyran under hela avskrivningstiden, för nuvarande 1,25 % av det bokförda värdet. I det fall Region Gävleborg behöver nyttja extern finansiering tillkommer även extern räntekostnad. I dagsläget lånar inte Region Gävleborg till investeringar, varför ingen extern räntekostnad uppstår omedelbart för regionen. På sikt bedöms regionen behöva låna för investeringar alternativt avyttra placeringar. Räntesats och räntekostnad är i dagsläget inte känd, men hänsyn tas till detta i budgetarbetet.

Inarbete tillfälliga driftkostnader om 15 000 tkr i kommande års budgetarbete. Tillfälliga driftkostnader för Framtidsbygget uppstår under åren 2023-2026 för bland annat rivningar, återställningar och mindre provisorier.

Utökade driftkostnader uppstår som en följd av den tillkommande verksamhetsytan som tillförs Gävle sjukhusområde. Baserat på underlag från REPAB, nyckeltal för fastigheter och anläggning, omfattar den tillkommande kostanden cirka 1 200 tkr per år.

Kostnader för nedskrivning (fastighetsvärde) tillkommer om 9 mnkr.

Tidplan för genomförandet

Tid för genomförande har uppskattats till 35 månader efter startbesked från samhällsbyggnadsnämnden vid Gävle kommun och projektet beräknas vara färdigställt hösten 2026. Investeringen planeras att genomföras etappvis:

- Stomförstärkningar och anpassningar i logistiska flöden, i syfte att öka driftsäkerhet. Verksamheter evakueras till tillfälliga lokaler (moduletablering hus 32, norra område).
- Påbyggnad av nya våningar, där varje våningsplan förankras in i den direkt närliggande byggnaden.
- Ny hiss samt ankomsthall för helikopterflygplats.

Konsekvensbeskrivningar

Patientsäkerhet

De nya lokalerna byggs enligt rådande krav och nationella standards, som bidrar till patientsäkerheten. De olika lokalernas utformning och plats i flödet har planerats med hänsyn till krav på patientsekretess, vårdhygien, etc.

Vårdhygien

Projektet planeras bland annat utifrån de krav och förutsättningar som finns fastställda i Region Gävleborgs version av PTS (Program för Teknisk Standard) samt enligt BOV (Byggegenskap och Vårdhygien, utgiven av Svensk Förening för Vårdhygien).

Barn- och ungdomar

Med nya generella lokaler för dagsjukvård och mottagningar baserade på dagens nationella standarder för hälso- och sjukvård följer förbättrad vård för barn- och ungdomar.

Hälsa

De moderna lokaler som byggs, bidrar till god hälsa för patienter och personal som vistas i lokalerna. Med modern styrning av inomhusklimat, anpassas värme, kyla och ventilation effektivt över tid.

Miljö

De nya våningsplanen byggs med effektiv energiförsörjning med låg miljöpåverkan. Enligt regionens miljöprogram planeras alla om- och nybyggnationer enligt miljöbyggnad silver, i syfte att där så är möjligt även certifiera fastigheterna. Därtill tillämpas Sunda Hus som kvalitetsmarkör för planerade om- och tillbyggnader i regionens byggprojekt.

Gävle sjukhus är beläget inom primärt vattenskyddsområde, och gällande bestämmelser har särskilt beaktats i form av bland annat utökade kontrollprogram.

Arbetsmiljö

De nya våningsplanen byggs enligt rådande krav på god arbetsmiljö, med hänsyn tagen till inomhusklimat, storlek på personalutrymmen och placering av dessa, dagsljusinsläpp, etc. Detta bidrar till goda förutsättningar för resursplanering, korrekt utförande av arbetsmoment, begränsning av smittspridning samt återhämtning och samverkan.

Drift och förvaltning

Begreppet robusthet innebär ett systems- eller lösnings kapacitet att fungera trots inre eller yttre störningar, vilket är en avgörande egenskap för ett sjukhus. En given förutsättning i projektet har varit att slutenvård ej kommer bedrivas i hus 60 baserat på givna förutsättningar. Därav har ambitionsnivån på robusthet för byggnaden sänkts, och de fastighetstekniska systemen i hus 60 har inte utförts med full redundans.

Strategin för energiförsörjningen utgår från Region Gävleborgs riktlinjer för energi och miljö och innebär att i första hand minimera energianvändningen.

Expedieras till

Regionstyrelsen
Regionfullmäktige

Göran Angergård
Regiondirektör

Bengt Persson
Fastighetsdirektör